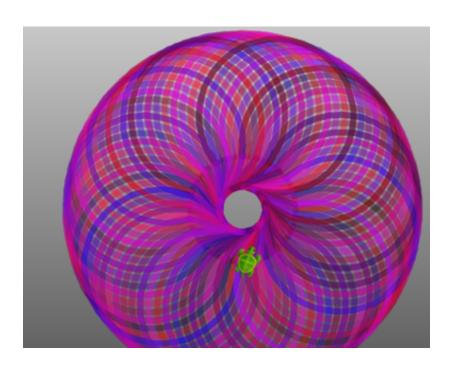
Challenges with Kojo

Editor: Björn Regnell www.lth.se/code

Challenges with Kojo

Version: February 22, 2015

License: Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International CC BY-NC-SA 4.0

Editor: Björn Regnell

Contributors: Björn Regnell, Lalit Pant, Sandra Nilsson, Maja Johansson, ...

© Björn Regnell, Lund University, 2015

http://lth.se/programmera

Contonto

Contents		Värden och uttryck	17	Tr
		Sätt namn på värden med val	18	Н
About Kojo	1	Slumptal	19	G
Your first program	2	Blanda dina egna färger	20	Si
Rita en kvadrat	3	Prova färgväljaren	21	St
Rita en trappa	4	Rita slumpcirklar	22	St
Gör en loop	5	Rita en blomma	23	G
Rita en gubbe	6	Skapa en variabel med var	24	G
Hur snabb är din dator?	7	Rita många blommor	25	Pi
Spåra programmet	8	Byt kostym på paddan	26	M
Gör din egen funktion med def	9	Gör många paddor med new	27	
Stapla kvadrater	10	Gör en kapplöpning	28	
Gör en stapelfunktion	11	Alternativ med if	29	
Gör ett rutnät	12	Reagera på vad användaren gör	30	
Kvadrat med parameter	13	Gör en while-loop	31	
Rita en kvadratgubbe	14	Gissa talet	32	
Rita en polygon	15	Träna multiplikation	33	

Rita många polygoner

Spara djur i en vektor	34
Träna glosor	35

16

Trana giosoi	65
Huvudstadsspelet	36

Gor en timer med object	37
Simulera ett trafikljus	38

Styr paddan med tangentbordet	39
ory: parametrica tangontari	

Styr paddan med musen	40
Gör ett ditt eget bankkonto	41

24	Gör många objekt från en class

Prata med datorn	43

42

44

Modda	pong-spelet	

on	15	Träna multiplikation
	. •	

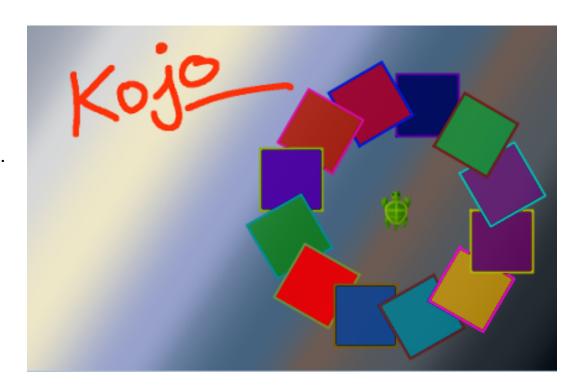
About Kojo

What is Kojo?

Kojo is an app that can help you learn how to program. With Kojo you can code using the modern and powerful programming language **Scala**. Kojo is free and available for Linux, Windows and Mac OSX.

Where can I find Kojo?

Download Kojo here: www.kogics.net/kojo-download Read more here: www.kogics.net/kojo

Your first program

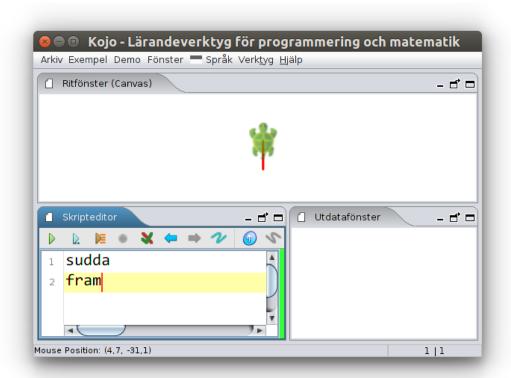
Challenge:

Skriv så här i Kojos skripteditor-fönster:

sudda fram

Tryck på den gröna play-knappen för att köra igång ditt program.

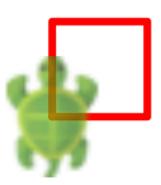
Rita en kvadrat

sudda fram höger

Om du skriver vänster eller höger så vrider sig paddan.

Challenge:

Utöka programmet så att det blir en kvadrat.

Rita en trappa

sudda

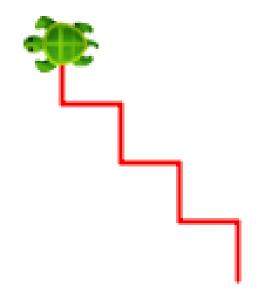
fram; vänster

fram; höger

Med semikolon; mellan satserna kan du ha flera satser på samma rad.

Challenge:

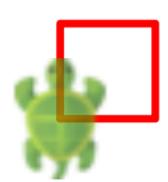
Utöka programmet så att det blir en trappa.

Gör en loop

```
sudda
upprepa(4){ fram; höger }
```

- Vad händer om du ändrar 4 till 100?
- Rita en trappa med 100 trappsteg.

Rita en gubbe

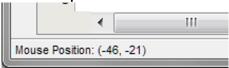
Challenge:

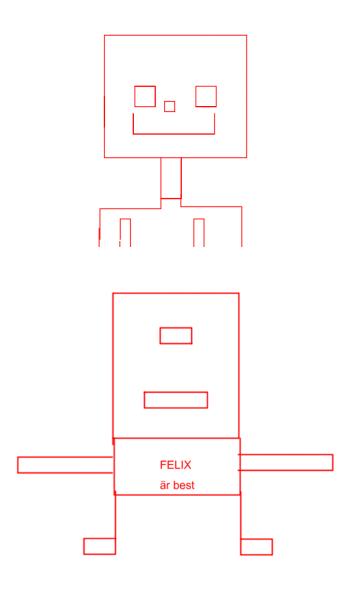
Rita en gubbe som du själv vill.

Tip:

```
hoppa
vänster(180)
fram(300)
hoppa(100)
hoppaTill(25,-28)
skriv("FELIX är bäst")
färg(lila)
fyll(grön)
```

Du kan se paddans läge nere till vänster medan du rör muspekaren i Ritfönstret:

Hur snabb är din dator?

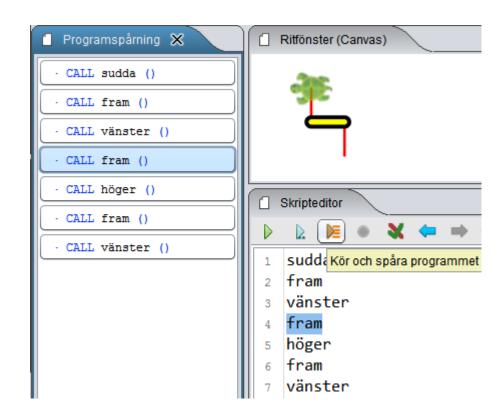
Den första elektroniska datorn hette **ENIAC** och kunde räkna till 5000 på en sekund. I Kojo finns en funktion räknaTill som mäter hur snabbt datorn kan räkna. När jag kör räknaTill(5000) på min snabba dator skrivs detta i utdata-fönstret:

```
*** Räknar från 1 till ... 5000 *** KLAR!
Det tog 0.32 millisekunder.
```

- Kör räknaTill(5000) och kolla om din dator är snabbare än min.
- Hur lång tid tar det för din dator att räkna till en miljon?
- Hur långt hinner din dator räkna till på en sekund?

Spåra programmet

- Skriv ett program som ritar ett trappsteg.
- Tryck på den orange-färgade play-knappen.
- Klicka på ett av anropen: CALL fram. Vad händer i Ritfönstret?
- När en del av programmet är markerad med blått körs bara denna del om du trycker play.
 Avmarkera genom att klicka bredvid markeringen.
- Lägg till fler satser i ditt program och se vad som händer när du spårar.
- Stäng fönstret *Programspårning* när du är klar.

Gör din egen funktion med def

Med def kan du göra egna funktioner som du själv väljer namn på.

```
def kvadrat = upprepa(4){ fram; höger }
sudda
kvadrat //använd din kvadrat-funktion
hoppa
kvadrat
```

Challenge:

- Byt färg på kvadraterna.
- · Gör fler kvadrater.

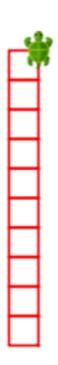
```
fyll(grön); färg(lila)
```

Stapla kvadrater

Challenge:

Gör en stapel med 10 kvadrater.

```
def kvadrat = upprepa(4){ fram; höger }
sudda; sakta(100)
upprepa(10){ ??? }
```

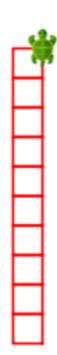

Gör en stapelfunktion

Challenge:

Gör en funktion som heter stapel, som ritar en stapel med 10 kvadrater.

```
def kvadrat = upprepa(4){ fram; höger }
def stapel = ???
sudda; sakta(100)
stapel
```

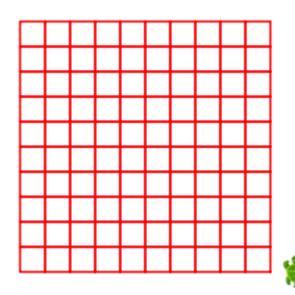

Gör ett rutnät

Challenge:

Gör ett rutnät med 10*10 kvadrater.

- Använd din stapelfunktion från tidigare.
- Du kan hoppa baklänges en hel stapelhöjd med hoppa(-10 * 25)
- Du kan sedan hoppa till rätt plats med höger; hoppa; vänster

Kvadrat med parameter

Challenge:

Rita olika stora kvadrater.

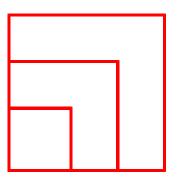
Tip:

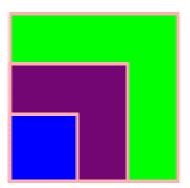
Ge din kvadrat-funktion en *parameter*, med namnet sidlängd och typen Heltal:

```
def kvadrat(sidlängd : Heltal) =
  upprepa(4){ fram(sidlängd); höger }
```

```
sudda; sakta(100); osynlig
kvadrat(100)
kvadrat(70)
kvadrat(40)
```

Du kan byta färg med: fyll(blå); färg(rosa)

Rita en kvadratgubbe

Challenge:

Rita en gubbe med hjälp av olika stora kvadrater.

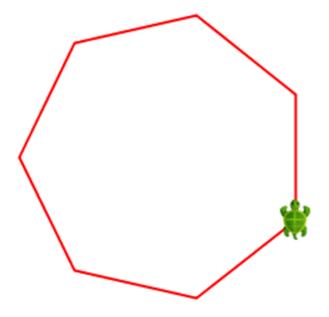
```
def kvadrat(x: Heltal, y: Heltal, sidlängd: Heltal) = {
  hoppaTill(x, y)
  upprepa(4) { fram(sidlängd); höger }
}
def huvud(x: Heltal, y: Heltal) = { fyll(rosa); färg(röd); kvadrat(x, y, 200) }
def öga(x: Heltal, y: Heltal) = { fyll(vit); färg(svart); kvadrat(x, y, 40) }
def pupill(x: Heltal, y: Heltal) = { fyll(svart); färg(svart); kvadrat(x, y, 10) }
def näsa(x: Heltal, y: Heltal) = { fyll(blå); färg(genomskinlig); kvadrat(x, y, 30) }
def mun(x: Heltal, y: Heltal) = { bredd(10); fyll(svart); färg(röd); kvadrat(x, y, 40) }
sudda; sakta(20); osynlig
huvud(0, 0)
öga(40, 100); pupill(60, 100)
???
```

Rita en polygon

Challenge:

- Prova koden nedan. Rita olika slags polygoner.
- Lägg till en parameter sidlängd och rita olika stora polygoner.
- Hur stort behöver n vara för att det ska se ut som en cirkel?

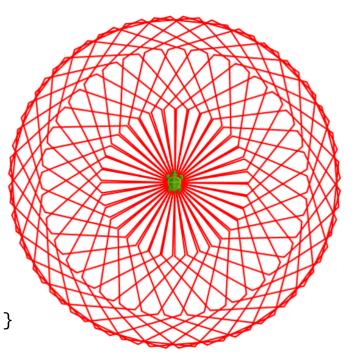
```
def polygon(n:Heltal) = upprepa(n){
  fram(100)
  vänster(360.0/n)
}
sudda; sakta(100)
polygon(7)
```


Rita många polygoner

- Prova programmet nedan.
- Prova ändra antalet sidor och vinkel.
- Fyll polygonerna med färg.

```
def polygon(n: Heltal, sidlängd: Heltal) = upprepa(n){
  fram(sidlängd)
  vänster(360.0/n)
}
def snurra(n: Heltal, vinkel: Heltal, sidlängd: Heltal) =
  upprepa(360/vinkel){ polygon(n, sidlängd); vänster(vinkel) }
sudda; sakta(5)
snurra(7, 10, 100)
```


Värden och uttryck

Challenge:

- Skriv 1 + 1 och tryck på den blå play-knappen.
 Då skapar kojo en grön kommentar.
- Kommentaren visar att värdet av uttrycket 1 + 1 är 2 och att typen är Int, som betyder Heltal.
- Gör fler uträkningar. Vad det blir för värde och typ?

```
5 * 5

10 + 2 * 5

"hej" + "på" + "dej"

5 / 2

5 / 2.0

5 % 2
```


- Med / mellan heltal blir det heltalsdivision och decimalerna kastas bort. För att det ska bli division med decimaler måste minst ett av talen vara ett decimaltal.
- Med % får du resten vid en heltalsdivision.

Sätt namn på värden med val

Challenge:

Med **val** kan du koppla ett namn till ett värde. Namnet kan sedan användas istället för värdet. Prova programmet nedan. Vad skriver paddan?

```
val x = 10
val y = 5
val gurka = x + y
val banan = x * y

sudda
fram; skriv(banan)
fram; skriv(gurka)
fram; skriv(y)
fram; skriv(x)
```

```
Skripteditor

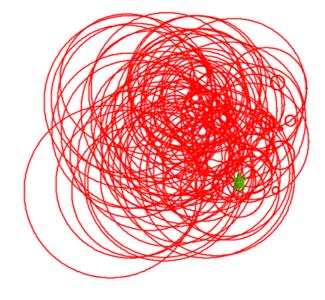
| Val x = 10 //> x: Int = 10
| val y = 5 //> y: Int = 5
| val gurka = x + y //> gurka: Int = 15
| val banan = x * y //> banan: Int = 50
| 5
```

Slumptal

- Kör programmet nedan många gånger. Vad händer?
- Vilket är det minsta och största möjliga värdet på radien r?
- Ändra så att r blir ett slumptal mellan 3 och 200.
- Rita 100 cirklar med slumpmässig radie på slumpmässig plats, som bilden visar.

```
//värdet r blir ett slumptal mellan 10 och 89:
val r = slumptal(90) + 10

sudda; sakta(10); osynlig
skriv("Radie = " + r)
cirkel(r)
```


Blanda dina egna färger

- Med Color kan du blanda egna färger, till exempel Color (0, 70, 0)
- De tre parametrarna anger mängden rött, grönt och blått
- Du kan också lägga till en fjärde parameter som anger genomskinligheten
- Alla parametrar ska vara mellan 0 och 255

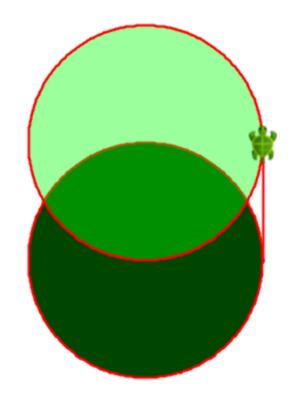
Challenge:

Prova programmet nedan. Ändra genomskinligheten.

```
sudda; sakta(100)

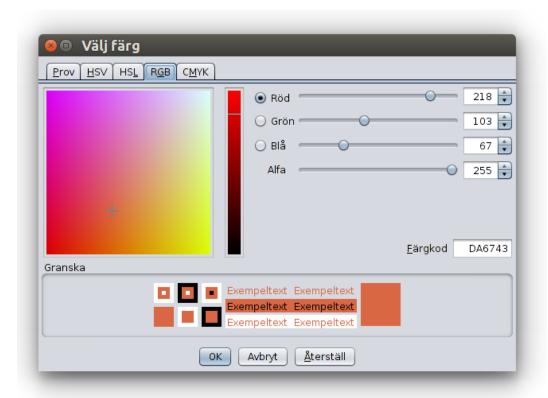
val olivgrön = Color(0,70,0)
val pistageglass = Color(0,255,0,100)

fyll(olivgrön); cirkel(100)
fyll(pistageglass); fram(100); cirkel(100)
```


Prova färgväljaren

- Högerklicka i editor-fönstret och klicka på Välj färg...
- Om du väljer fliken RGB i färgväljaren kan du blanda nya RGB-färger.
- Tryck OK och titta i Utdatafönstret. Där syns de tre RGB-värdena för rött, grönt och blått.
- Du kan använda dessa värden i ditt program för att rita med din nya färg med färg(Color(218, 153, 67)).

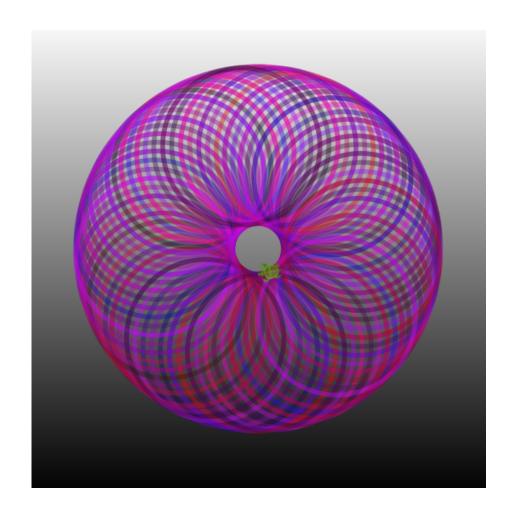
Rita slumpcirklar

```
def slump = slumptal(256)
def slumpfärg = Color(slump,10,slump,100)
sudda; sakta(5)
bakgrund2(svart,vit)
bredd(6)

upprepa(100) {
    färg(slumpfärg)
    cirkel(100)
    hoppa(20)
    höger(35)
}
```

Challenge:

Prova olika slumpfärger och bakgrunder.

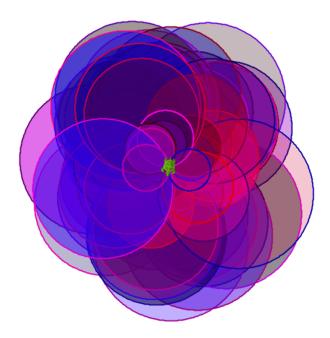

Rita en blomma

Challenge:

Programmet nedan ritar 100 slumpfärgade cirklar på slumpmässig plats med slumpmässig radie. Prova att ändra de olika slumptalens gränser och försök förklara vad som händer.

```
sudda(); sakta(5)
bredd(2)
upprepa(100){
  färg(Color(slumptal(256),0,slumptal(256)))
  fyll(Color(slumptal(256),0,slumptal(256),slumptal(100)+50))
  vänster(slumptal(360))
  cirkel(slumptal(30)*4+10)
}
```


Skapa en variabel med var

Med var kan koppla ett namn till ett värde. Du får då en variabel, som kan tilldelas ett nytt värde så här:

```
var gurka = 1
gurka = 1 + 1 //först räknas 1 + 1 ut, sedan blir gurka 2
```

Challenge:

Prova programmet nedan. Vad skriver paddan?

```
var i = 0
sudda
upprepa(10){
   i = i + 1
   fram; skriv(i)
}
```

Tip:

• I satsen i = i + 1 tilldelas i ett nytt värde som blir det gamla värdet av i plus 1

Rita många blommor

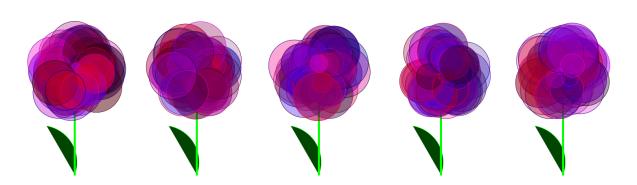
Challenge:

- Gör en funktion som heter blomma, som ritar en krona och en stjälk från kronans mitt med ett grönt blad.
- Rita 5 blommor bredvid varandra.

Tip:

Du kan rita blad med båge(radie, vinkel). Låt funktionen blomma ha två parametrar x och y och använd hoppaTill(x,y) Du kan loopa 5 gånger och räkna ut platsen så här:

```
var i = 0
upprepa(5){
  blomma(600*i,0)
  i = i + 1
}
```


Byt kostym på paddan

Challenge:

Ladda ner mediafiler från Kojos hemsida: www.kogics.net/kojo-download#media

- Packa upp filen scratch-media.zip och leta rätt på krabbbilden crab1-b.png i mappen Media/Costumes/Animals
- Lägg filen crab1-b.png i samma mapp som du har ditt program.
- Prova att byta kostym på paddan till en krabba så här:

```
sudda
kostym("crab1-b.png")
sakta(2000)
fram(1000)
```


- Du kan också använda dina egna bilder av typen .png eller .jpg
- Om du vill lägga bilden i en annan mapp så kan du skriva filens sökväg, till exempel kostym("~/Kojo/Media/Costumes/Animals/crab1-b.png") där ~ betyder din hemkatalog.

Gör många paddor med new

Du kan skapa många nya paddor med new så här:

```
sudda
```

```
val p1 = new Padda(100,100) //nya paddan p1 börjar på plats (100, 100)
val p2 = new Padda(100, 50) //nya paddan p2 börjar på plats (100, 50)
p1.fram(100)
p2.fram(-100) //paddan p2 backar
```

Challenge:

- Skapa tre paddor som står ovanför varandra.
- Gör så att alla huvud är vända åt vänster.

- p1 och p2 är paddornas namn. Du kan välja vilka namn du vill.
- Med namnet p1 och en punkt kan du ge instruktioner till paddan p1 så här: p1. vänster
- Med osynlig blir den vanliga paddan osynlig.

Gör en kapplöpning

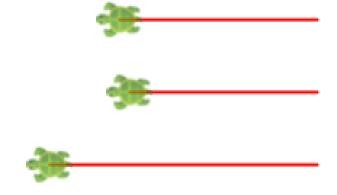
Med hjälp av slumptal kan paddorna genomföra en kapplöpning mot varandra.

Challenge:

- Låt tre paddor springa ikapp.
- Om alla får springa fram 10 gånger, vilken padda kommer då först?

Tip:

• Med p1.fram(slumptal(100) + 1) går paddan p1 fram 1 till 100 steg.

Alternativ med if

Med en if-sats kan datorn välja mellan två olika alternativ.

```
sudda; osynlig
if (true) skriv("sant") else skriv("falskt")
```

Challenge:

- Ändra true till false och kolla vad paddan skriver.
- Ändra villkoret till 2 > 1 och kolla vad paddan skriver.
- Ändra villkoret till 2 < 1 och kolla vad paddan skriver.
- Förklara hur en if-sats fungerar.

- Om villkoret efter **if** är **true** väljs det som står efter villkoret.
- Om villkoret efter if är false väljs det som står efter else.

Reagera på vad användaren gör

```
suddaUtdata; setOutputTextFontSize(35)
val lösenord = "gurka"
val fråga = "Vad är lösenordet?"
val rätt = "Kassaskåpet är öppet!"
val fel = "Du får inte komma in!"
val svar = indata(fråga) //vänta på svar från användaren
val meddelande = if (svar == lösenord) rätt else fel
utdata(meddelande)
```

- Prova programmet och förklara vad som händer.
- Ändra lösenord, fråga och vad som skrivs ut när det blev rätt ocv fel.
- Fråga även efter användarnamn och lägg till användarnamnet i utskriften.

Gör en while-loop

Med en while-loop kan datorn upprepa satser så länge ett villkor är sant.

```
sudda; osynlig; sakta(250); suddaUtdata
var x = 200
while (x > 0) { //kolla villkoret före varje runda
  fram(x); höger
  skriv(x)
  x = x - 12
}
utdata("x är nu: " + x)
```

- Vad skrivs ut i utdatafönstret? Varför?
- Spåra programmet med den orange-färgade play-knappen och undersök varje steg.
- Ändra minskningen av x från 12 till 20. Förklara vad som händer.

Gissa talet

```
val hemlis = slumptal(100)+1
var svar = indata("Gissa ett tal mellan 1 och 100! ")
var fortsätt = true

while (fortsätt) {
   if (svar.toInt < hemlis)
      svar = indata(svar + " är för LITET, gissa igen!")
   else if (svar.toInt > hemlis)
      svar = indata(svar + " är för STORT, gissa igen!")
   else if (svar.toInt == hemlis)
      fortsätt = false
}
utdata(hemlis + " är RÄTT svar!")
```

Challenge:

Inför en variabel var antalFörsök = 0 och se till att utskriften på slutet blir: Rätt svar! Du klarade det på 5 gissningar

Träna multiplikation

```
var antalRätt = 0
val startTid = System.currentTimeMillis / 1000
upprepa(12) {
  val tal1 = slumptal(12)+1
  val tal2 = slumptal(12)+1
  val svar = indata("Vad är " + tal1 + "*" + tal2 + "?")
  if (svar == (tal1 * tal2).toString) {
    utdata("Rätt!")
    antalRätt = antalRätt + 1
  }
  else utdata("Fel. Rätt svar är " + (tal1 * tal2))
}
val stoppTid = System.currentTimeMillis / 1000
val sek = stoppTid - startTid
utdata("Du fick " + antalRätt + " rätt på " + sek + " sekunder.")
```

Challenge:

Ändra så att man bara tränar 8:ans och 9:ans tabell.

Spara djur i en vektor

```
var djur = Vector("älg", "ko", "kanin", "kvalster") //variablen djur blir en vektor med 4 djur
utdata("Första djuret i vektorn är: " + djur(0)) //platserna i vektorer räknas från 0
utdata("Andra djuret i vektorn är: " + djur(1))
utdata("Det finns så här många djur: " + djur.size)
utdata("Sista djuret i vektorn är: " + djur(djur.size-1))

val s = slumptal(djur.size) //dra ett slumpal mellan 0 och antalet djur minus 1
utdata("Ett slumpmässigt djur: " + djur(s))

djur = djur :+ "kamel" //lägg till ett djur sist i vektorn
djur = "dromedar" +: djur //lägg till ett djur först i vektorn
djur = djur.updated(2, "slamkrypare") //ändra tredje djuret (plats 2 i vektorn)
utdata("Alla djur i vektorn baklänges:")
djur.foreach{ x => utdata(x.reverse) } //för alla x i vektorn: skriv ut x baklänges
```

- Vad skriver programmet i utdatafönstret? Förklara vad som händer.
- Lägg till fler djur i vektorn.

Träna glosor

```
val svenska = Vector("dator", "sköldpadda", "cirkel")
val engelska = Vector("computer", "turtle", "circle")
var antalRätt = 0
upprepa(5) {
  val s = slumptal(3)
  val glosa = svenska(s)
  val svar = indata("Vad heter " + glosa + " på engelska?")
  if (svar == engelska(s)) {
    utdata("Rätt svar!")
    antalRätt = antalRätt + 1
  } else {
    utdata("Fel svar. Rätt svar är: " + engelska(s))
  }
}
utdata("Du fick" + antalRätt + " rätt.")
```

- Lägg till fler glosor.
- Träna på glosor från engelska till svenska.
- Låt användaren välja hur många frågor innan avslut. Tips:
 val antal = indata("Ange antal: ").toInt

Huvudstadsspelet

```
def huvudstadsspelet = {
 println("Välkommen till Huvudstadsspelet!")
 val stad = Map("Sverige" ->"Stockholm", "Danmark" -> "Köpenhamn", "Skåne" -> "Malmö")
 var länderKvar = stad.keySet //keySet ger en mängd av alla nycklar i en Map
 def slumpLand = scala.util.Random.shuffle(länderKvar.toVector).head
 while(!länderKvar.isEmpty) {
   val land = slumpLand
   val svar = indata("Vad heter huvudstaden i " + land + "?")
   utdata(s"Du skrev: $svar")
   if (svar == stad(land)) {
     utdata("Rätt svar! Du har " + länderKvar.size + " länder kvar!")
     länderKvar = länderKvar - land //ta bort land ur mängden länderKvar
   } else utdata(s"Fel svar. Huvudstaden i $land börjar på ${stad(land).take(2)}...")
 utdata("TACK FÖR ATT DU KÄMPADE! (Tryck ESC)")
toggleFullScreenOutput;
setOutputBackground(black); setOutputTextColor(green); setOutputTextFontSize(30)
upprepa(100)(utdata("")) //scrolla utdafönstret med 100 blanka rader
huvudstadsspelet
// *** UPPDRAG: (1) Lägg till fler par: land -> stad (2) Mät tid och räkna poäng.
```

Gör en timer med object

```
object timer {
  def nu = System.currentTimeMillis //ger nutid i millisekunder
  var tid = nu
  def nollställ = { tid = nu }
  def mät = nu - tid
  def slumpvänta(min: Int, max: Int) = //vänta mellan min och max sekunder
    Thread.sleep((slumptal(max-min)+min)*1000) //Thread.sleep(1000) väntar 1 sekund
}

utdata("Klicka i utdatafönstret och vänta...")
timer.slumpvänta(3,6) //vänta mellan 3 och 6 sekunder
timer.nollställ
indata("Tryck Enter så snabbt du kan.")
utdata("Reaktionstid: " + (timer.mät/1000.0) + " sekunder")
```

Med **object** kan du samla saker som hör ihop i ett objekt. Du kommer åt en sak inne i ett objekt med en punkt: timer.nollställ

- Prova programmet och mät din reaktionstid. Hur snabb är du?
- Använd timer i uppdraget *Gissa talet* och lägg till utskriften: Rätt svar! Du klarade det på 5 gissningar och 32 sekunder

Simulera ett trafikljus

```
def släckAlla = draw(penColor(gray) * fillColor(black) -> PicShape.rect(130,40))
def ljus(c: Color, h: Int) = penColor(noColor) * fillColor(c) * trans(20,h) -> PicShape.circle(15)
def tändRött = draw(ljus(red, 100))
def tändGult = draw(ljus(yellow, 65))
def tändGrönt = draw(ljus(green, 30))
def vänta(sekunder: Int) = Thread.sleep(sekunder*1000)

sudda; osynlig
while (true) { //en oändlig loop
    släckAlla
    tändRött; vänta(3)
    tändGult; vänta(1)
    släckAlla
    tändGrönt; vänta(3)
    tändGult; vänta(1)
```

- Hur växlar trafikljuset? Försök förklara vad som händer.
- Ändra så att trafikljuset är grönt dubbelt så länge.

Styr paddan med tangentbordet

```
sudda; sakta(0)
activateCanvas()
animate { fram(1) }
onKeyPress { k =>
 k match {
   case Kc.VK_LEFT => vänster(5)
   case Kc.VK_RIGHT => höger(5)
   case Kc.VK_SPACE => fram(5)
   case _ =>
     utdata("Annan tangent: " + k)
```

- Skriv Kc. och tryck Ctrl+Alt+Mellanslag och kolla vad de olika tangenterna heter.
- Gör pennaUpp om man trycker pil upp
- · Gör pennaNer om man trycker pil ner
- Gör färg(blå) om man trycker B
- Gör färg(röd) om man trycker R
- Öka eller minska hastigheten om man trycker + eller -

Styr paddan med musen

```
sudda; sakta(100)
activateCanvas()
var rita = true
onKeyPress { k =>
 k match {
   case Kc.VK_DOWN =>
     penDown()
     rita = true
   case Kc.VK_UP =>
     penUp()
     rita = false
   case _ =>
     utdata("Annan tangent: " + k)
onMouseClick \{(x, y) \Rightarrow
 if (rita) moveTo(x, y) else jumpTo(x, y)
}
```

- Gör fyll(svart) om man trycker på F
- Inför en variabel var fyllNästa = true och i fallet att man trycker på Kc.VK_F gör:

```
if (fyllNästa) {
   fyll(svart)
   fyllNästa=false
} else {
   fyll(genomskinlig)
   fyllNästa=true
}
```

Gör ett ditt eget bankkonto

```
object mittKonto {
 val nummer = 123456
 var saldo = 0.0
 def in(belopp: Decimaltal) = {
   saldo = saldo + belopp
 def ut(belopp: Decimaltal) = {
   saldo = saldo - belopp
 def visaSaldo() = {
   utdata("Konto nummer: " + nummer)
   utdata(" saldo: " + saldo)
mittKonto.visaSaldo()
mittKonto.in(100)
mittKonto.visaSaldo()
mittKonto.ut(10)
mittKonto.visaSaldo()
```

- Vad är saldot efter att programmet kört klart?
 Förklara vad som händer.
- Gör så att det inte går att ta ut mer pengar än som finns på kontot.
- Lägg till val maxBelopp = 5000 och kolla så att man inte kan ta ut mer än maxBelopp åt gången.

Gör många objekt från en class

Om man vill skapa många konto behövs en klass. Med **new** skapas nya objekt. Varje objekt får eget nummer och saldo.

```
class Konto(nummer: Heltal) {
 private var saldo = 0.0 //private betyder "hemlig"
 def in(belopp: Decimaltal) = {
   saldo = saldo + belopp
 def ut(belopp: Decimaltal) = {
   saldo = saldo - belopp
 def visaSaldo() =
   utdata(s"Konto $nummer: $saldo")
}
val konto1 = new Konto(12345) //new skapar objekt
val konto2 = new Konto(67890) //ännu ett objekt
kontol.in(99)
konto2.in(88)
konto1.ut(57)
konto1.visaSaldo
konto2.visaSaldo
```

- Vad är saldot på de olika kontona när programmet kört klart? Förklara vad som händer.
- Skapa ännu fler bankkonto-objekt och sätt in och ta ut lite pengar på dessa.
- Lägg till en klassparameter namn: String som ska innehålla namnet på kontoägaren när objekt skapas.
- Gör så att även namn skrivs ut när visaSaldo anropas
- Vad händer om du gör: konto1.saldo = 10000000

Prata med datorn

```
setOutputBackground(black); setOutputTextFontSize(30); setOutputTextColor(green)
utdata("Skriv intressanta svar även om frågorna är konstiga. Avsluta med 'hej då'")
def slumpa(xs: Vector[String]) = scala.util.Random.shuffle(xs).head
val ledtexter = Vector("Vad betyder", "Gillar du", "Varför behövs", "Berätta mer om")
var svar = "?"
val öppning = "Vad vill du prata om?"
var ord = Vector("navelludd", "ketchupglass", "jultomten", "örngott")
while (svar != "hej då") {
 val t = if (svar == "?") öppning
   else if (svar == "nej") "Nähä."
   else if(svar == "ja") "Jaha."
   else if (svar.length < 4) "Jasså..."</pre>
   else slumpa(ledtexter) + " " + slumpa(ord) + "?"
 svar = indata(t).toLowerCase
 ord = ord ++ svar.split(" ").toList.filter(_.length > 3)
utdata("Tack för pratstunden! Jag kan nu dessa ord:" + ord)
//Uppdrag:
// (1) Prova programmet och försök att förklara vad som händer.
// (2) När avslutas while-loopen?
// (3) Lägg till fler strängar i vektorerna ledtexter och ord
// (4) Lägg till fler bra svar på några korta ord utöver "nei" och "ia"
```

Modda pong-spelet

- Välj menyn Exempel > Animeringar och spel > Pong och prova spelet.
- Man styr med pil upp och pil ner, samt A och Z.
- Tryck ESC för att avbryta spelet och undersök koden.
- Ändra i koden så att bollen blir större.
- Gör spelplanen till en tennisplan, med grönt underlag, vita linjer och en gul boll.

